

حقوق و صنعت

(۳)

آغاز ترجمه متن گزارش

اینک که «سرآغاز» و «یادآوری و تکمیل» در دو شماره ۱۲۰ و ۱۲۱ چاپ شد موقع آن رسیده است که ترجمه متن گزارش آقای تو ما سوبوکچیارلی گزارشگر کل چاپ شود.

این گزارش در چهار باب و یک نتیجه بشرح زیر است:

باب اول— حقوق موضوعه حاکم بر امور و اعمال صنعتی در کشورهای مختلف.

باب دوم— واقعیت امور تکنیکی در زمان حاضر.

باب سوم— طرح‌های قانونی برای تطبیق حقوق انسانی به اعمال صنعتی در ممالک مختلف جهان.

باب چهارم— چشم‌انداز و دید جدید شخصیت.

باب اول

حقوق موضوعه حاکم بر امور و اعمال صنعتی در کشورهای مختلف

بنظر میرسد که پیش از هر چیز و مقدم بر سایر بررسی‌ها وضع کنوئی کشورهای مختلف را از لحاظ حقوقی در قلمرو موضوعاتی که برای مطالعه در کنگره فعلی^۱ تعیین شده است مورد توجه قرار دهیم.

بنابراین شایسته است قوانین و مقررات کشورهای مختلف جهان را از روی گزارش‌های پژوهندگان ملی در خصوص چهار موضوع زیر:

رانندگی و عبور و مرور اتومبیل،

استقرار فنی در کارخانه،
تجزیرات خانگی و ابزار صنعتی،
مسکن آرمانی و شکفتگی حیات انسانی،
در چهار فصل بیان کنیم.

فصل اول

رانندگی و عبور و مرور اتومبیل

عبور و مرور اتومبیل بر مبنای خصوصیت خیلی خیلی پیچیده و خطرناکی که دارد در کشورهای مختلف طبق قوانینی اداره میشود که اگرچه ازلعاظ منشأ شبیه بهم و حتی یکسان نیستند ولی گاهی دارای اصالت و ویژگی قابل ملاحظه‌ای میباشند. آلمان- گزارشگر^۲ یادآوری کرده که پیشگیری احتیاطی قوانین جزائی (توقیف گواهینامه و غیره...) خاصه وقتیکه اعمال مجرمانه در نتیجه بی احتیاطی محض ارتکاب شده باشد بسیار مورد بحث واقع شده است.

وی تصریح میکند که راجع به عبور و مرور در جاده‌ها یک قانون و چند فقره مقررات اداری وجود دارد که شرائط معینی را برای عبور و مرور اشخاص و وسائل نقلیه در نظر میگیرد مانند شرائط مربوط به اعطاء گواهی نامه رانندگی، انواع گواهینامه‌ها، ثبت نام راننده در فهرست رانندگان ناشی و تازه کار، حداقل مدت رانندگی در روز، بازرگانی فنی و سایل نقلیه بوسیله سازمان مخصوص، تعیین خواص و صفات ضروری وسائط نقلیه.

بعلاوه قانونی وجود دارد که بموجب آن بیمه کلیه وسائل نقلیه ازلعاظ سوانح و خطرات اجباری است و شرکت‌های بیمه جمهوری فدرال آلمان شرکت مهمی بنام شرکت کمک به زیان دیدگان^۳ مربوط به عبور و مرور تشکیل داده‌اند که یکنوع صندوق ضمانتی^۴ در اختیار دارد و خسارات وارد را از طرف وسائل نقلیه که بیمه نیستند یا وسائط نقلیه‌ای که بعلت فرار راننده شناخته نشده‌اند ترمیم و جبران میکند.

در حال حاضر رویه قضائی چنین است که:
«ایمنی ترافیک بر جریان آن، جریان ترافیک بر توقف آن و توقف مفید ترافیک بر توقف مغرب آن باید ترجیح داده شود.»^۵

(۲) پژوهنده؛ مخبر، ربورتن.

3) association d'aide aux victimes

4) Fonds de garantie

5) La Jurisprudence estime à l'heure actuelle que la sécurité du trafic doit prévaloir sur sa fluidité, la fluidité sur le stationnement et le stationnement utile sur le stationnement parasite

انگلستان- نیکولا کوکنو⁶ راعموماً پدر اتومبیل⁷ میدانند. وی یکنفر فرانسوی است که مقارن سال ۱۷۷۰ میلادی وسیله نقلیه‌ای ساخت که دارای سه چرخ بود و چرخ جلوی آن با سیستم بخار متراکم به حرکت درمی‌آمد و دو چرخ عقب و تمام بدنه وسیله را دنبال خود می‌کشید. این وسیله با سرعت ۲/۵ میل در ساعت حرکت می‌کرد و لازم بود که کمابیش در هر صد قدم راه برای ایجاد بخار توقف کند. این وسیله با وسائل نقلیه جدیدی که قادرند در شرائط عادی با سرعتی متجاوز از صد میل در ساعت حرکت کنند قابل مقایسه نیست.

تقریباً در ۱۸۳۱ پارلمان انگلیس قوانینی وضع کرد که علا مانع حرکت وسائل نقلیه در جاده‌ها بود. مثلاً قانون پرچم سرخ⁸ مقرر میداشت که در جلو وسیله نقلیه که بدون اسب حرکت می‌کند باید مردی روز با پرچم قرمز و شب با فانوس قرمز حرکت کند.

با مراعات این طرز حرکت خطرات و خساراتی که امکان داشت بر تعداد زیادی از افراد وارد شود بعداً تقلیل می‌یافتد.

آمار مربوط به انگلستان و کشور گال که در سال ۱۹۶۶ منتشر شده نشان میدهد که در حوادث جاده‌ها که بوسیله وسایط نقلیه موتوری ایجاد شده ۷۹۸۵ نفر کشته و ۳۸۷۴۷۲ نفر زخمی شده‌اند.

این ارقام تأسف‌انگیز تعداد آسیب دیدگان و حوادث نباید چنین تلقی شود که وسایل نقلیه موتوری ذاتاً خیلی خطرناک می‌باشند. با اکتشافات فنی، که به شایستگی مردم بستگی دارد، وسیله نقلیه ماشینی، پیوسته کاملتر گشته و بتدریج از خطرناک بودن آن کاسته شده و قهرأً تولید آن افزایش یافته و بازار فروش بهتری پیدا کرده است.

آمار دیگر نشان میدهد که در انگلستان روزانه تقریباً یکصد هزار نفر در جاده‌ها به راندن وسائل نقلیه موتوری اشتغال دارند.

افزایش اتومبیل مصدق زنده‌ایست برای تأیید فلسفه‌ای که این ابزار حادثه آفرین اکنون نیز مانند گذشته بعنوان مبنای تأسیس حقوقی بکار می‌رود و شاید در آتیه نیز بکار رود، فلسفه‌ای که با ترقیات تکنیک و خطرات ناشی از آن ارتباط دارد. در بدو امر قانون کمتر به حمایت خود رانندگان می‌پرداخت، هدف قانون پرچم سرخ حمایت کسانی بود که در موقعیکه با مراعات مقررات از جاده استفاده می‌کردند، از طرف وسایل نقلیه‌ای آسیب به بینند. وجود خطا یا غفلت به کسیکه آسیب دیده یا متحمل زیان شده حق میداد برعلیه مالک یا راننده وسیله نقلیه اقامه دعوا کند مشروط براینکه وی دقیقی را که از یک شخص عاقل انتظار می‌رود نکرده باشد. خسارت بطور کامل جنساً قابل جبران بود و این امر که زیانهای بسیار زیاد نیز بطور حتم

6) Nicolas Cugnot

7) Wagon routier

8) drapeau rouge

وصول میشد نسبت به راننده این اثر را دارد که وی را مانع میشود از اینکه دست به ریسک‌های ناموجه بزند، ریسک‌هایی که موجب صدمه یا خسارت مردم میتواند باشد. قانون عبور و مرور جاده⁹ مصوب سال ۱۹۳۰ تغییر قابل ملاحظه‌ای در مورد انتظام عبور و مرور اتومبیل ایجاد کرد. مقررات اصلی آن مربوط به جرائم رانندگی خطرناک با بی‌مبالاتی یا بی‌احتیاطی و غفلت و یا بدون توجه به قواعد عادی راهنمائی بود.

بیگمان قصد پارلمان این بوده که اولین جرم از سه‌نوع مذبور شامل مواردی شود که در آنها امنیت مردم علناً با بی‌اعتنایی تلقی میگردد و دو جرم دیگر شامل موارد ضعیفتر و کم اهمیت‌تر باشد. بعلاوه مجازاتهای پیش‌بیتی شده برای هریک از جرائم مذبور دلالت بر وجود این قصد دارد.

همچنین قانون مذبور متنضم مقررات مشروطی برای تأمین این امر است که خود وسیله نقلیه بدون نقص فنی باشد.

با این ترتیب هدف قانون تنها حمایت اشخاص ثالث که امکان دارد آسیب‌به‌بینند و یا حمایت افرادی که ممکن است خساراتی بآنها وارد شود نمیباشد بلکه مالکان و رانندگان را نیز حمایت میکند.

دیگر از مختصات قانون مذبور اینست که جرائمی که وی برای آنها مجازات تعیین کرده مستلزم دلیل برای اثبات سوء نیت نیست بلکه صرف انجام فعل یا ترك فعل یخودی خود بدون قصد مجرمانه، جرم است و در طی سالها عمل دادگاهها مبتنی است بر عدم توصیف بوصف خطرناک یا با بی‌مبالاتی در موردی که مرتکب با علم به موضوع عمداً دست بارتکاب زده است و توصیف دو جرم دیگر فعل یا ترك فعل باین نحو که در آنها عنصر عمد وجود نداشته و فقط عنصر قصور و غفلت متصور بوده است.

در ۱۹۶۳ برای اضطراب همگانی بعلت افزایش حوادث مهلك در جاده‌های انگلستان دیوان عالی با منعکس ساختن این اضطراب عمومی، همانطور که این امر غالباً اتفاق میافتد، اعلام داشت که جرم رانندگی خطرناک یا رانندگی با بی‌مبالاتی در موردی مسلم گردد باین وصف متصف میشود که موجبات خطر عمداً فراهم بوده است و این امر که راننده عمداً بطری خطرناک رانندگی کرده یا رانندگی او بهترین طرز بوده تأثیر زیادی در ماهیت قضیه ندارد.¹⁰.

معدلك کامن لا در خلال تاریخ مولانی خود در انگلیس هرگز بارشاد عقیده‌عامه نپرداخته است. دادگاه عالی وقتی این تصمیم را اعلام داشت که مدت مدیدی بوده عامه مردم با برآز آن مبادرت کرده بودند و وقتی در ۱۹۶۳ تصمیم ار.و.او.انس¹¹ گرفته

9) Road traffic act

10) R.V. Evans 1963 IQBH 12

11) R.V. Evans

شد فلسفه‌ای که پایه آن بشمار میرفت به لحاظ انتباط عقیده عمومی با واقعیت توسعه تکنیک وسائل نقلیه احتمالاً از بین رفته بود.

فی الواقع تعداد زیادی از افراد که دارای اتومبیل هستند و بقیه که در زندگی روزمره کاملاً با اتومبیل مربوط میباشند و در حکم دارنده اتومبیل هستند غالب قوانین مربوط به عبور و مرور را بعنوان یک دخالت ناروا در استفاده از آزادی شخصی خود تلقی میکنند. یا وقتی که آن قوانین نقض میشوند به تلافی اینست که من غیر حق موجبات تحدید آزادی شخصی آنها را فراهم آورده‌اند و لذا لایق احترامی که باید داشته باشند نیستند

بلویک - باید مخصوصاً وجود قانون مورخ ۱۹۵۶/۷/۱ را خاطر نشان ساخت که بیمه اجباری مسئولیت مدنی در امور وسایط نقلیه و ایجاد «صندوق مشترک ضمانتی» را مقرر میدارد.

یادآوری این امرغالب است که فقط قانون اول اوت ۱۹۶۳ گواهینامه رانندگی را بوجود آورده است و مقررات اداری شرائط فنی را که نسبت بآنها وسایل نقلیه ماشینی مخصوص حمل و نقل اشخاص مسئول هستند معین میکند.

فرانسه - قانون راه بمنظور تنظیم عبور و مرور اتومبیل وضع شده است. این قانون دارای مقررات ساده‌ای است، لیکن نسبت به مسئولیت‌ها در مورد حوادث اصول کلی حقوقی اعمال میشود.

راجع به جبران خسارت، مقامات قضائی، سیستم قابل قبولی را براساس معنای دقیق دو ماده قانون مدنی ایجاد کرده‌اند که پژوهه‌نده (گزارش دهنده) مادام دوگارديا^{۱۲} بطرز جالبي توضیح میدهد.

وی بعنوان نکته اصلی اعلام میدارد که «عملاء» و هرچند که این امر هرگز گفته یا نوشته نشده باشد، قاضی جزائی، بر حسب اینکه مجنی‌علیه تقاضای جبران خسارت کرده یا اینکه در دعوى مداخله نکرده است غالباً بطور متفاوت وارد رسیدگی میشود.

هرگاه مجنی‌علیه (یا وراث مجنی‌علیه) بعنوان مدعی خصوصی وارد دعوى شده و تقاضای جبران خسارت وارد را بکنند وضع متهم عملًا تشديد خواهد شد. زیرا قاضی جزائی غالباً نسبت برفع خسارت مجنی‌علیه یا مجنی‌علیهم بسیار توجه دارد تا اجرای صرف اصول حقوقی.

باين جهت از لحاظ حقوقی صرف ارائه دليل بى مبالاتى، بى احتياطي، عدم مهارت، عدم دقت و غفلتى که از طرف مسبب واقعه بمنصه بروز و ظهور رسیده بر عهده دادستان و مجنى‌علیه خواهان دعوى است. اگر کمترین تردیدی وجود داشته باشد، اصولاً همانطور که در مورد قتل یا سرقت مسلح عمل میشود، تردید بنفع متهم

تعیین میگردد و این امر بیشتر اتفاق خواهد افتاد اگر مجذبی علیه در دعوی شرکت نداشته باشد.

لیکن اگر مجذبی علیه در دعوی شرکت داشته باشد توجه اصلی قضات جزائی عملاً به تأمین سریع خسارت مجذبی علیه معطوف خواهد بود. امری که غالباً منجر میشود به محکومیت ها که اکثراً به کمک فرمولهای معمولی توجیه میگردد از قبیل: «متهم کنترل هدایت وسیله نقلیه را از دست داده بود.» یا «از قرائن استنباط میشود که امکان جلوگیری از سرعت از دست متهم خارج بوده» و غیره...
بدیرهی است که فقط در موارد فوق العاده و استثنائی موضوع در نظر گرفتن وضع متهم مطرح خواهد شد. مثل اینکه:

«در لحظه‌ای که وسیله نقلیه بطریزی بد عبور میگردد مجذبی علیه ناگهان از پیاده رو وارد جاده شده است.»

دلائلی که موجب عدم رسیدگی دادگاههای جزائی در مورد اغلب از حوادث عبور و مرور میشود بقرار زیر است:

الف- حادثه مجذبی علیه ندارد و فقط خسارت مادی وارد شده،
ب- دادستان عقیده پیدا میکند که خطای کافی برای ضرورت تعقیب کیفری بوقوع نه پیوسته،

ج- مجذبی علیه با عامل حادثه رابطه حسنی دارد و نمیخواهد شکایتی تسلیم دادستان بکند یا نمیخواهد بعلت قرابت یا دوستی با طرح دعوی ضرر و زیان مدعی خصوصی موجب محکومیت جزائی مسبب حادثه گردد یا به محکومیت وی کمک نماید، س- غالباً مجذبی علیه عقیده دارد که در دادگاه مدنی میتواند آسانتر به جبران خسارت نایل آید، زیرا در دادگاه مدنی نه تنها خواهد توانست به قوانین متعدد توسل چوید بلکه میتواند به قوانینی که اصول متفاوت را مطرح میسازند استفاده کند، خلاصه در دادگاه مدنی مجذبی علیه امکانات بیشتری برای جبران خسارت خود دارد.

گزارش دهنده توضیح میدهد که صاحب‌نیسبان قضائی در رسیدگی مدنی نسبت به پذیرفتن وجود خطا بسیار سختگیرن استند؛ زیرا آنها واقعند که مجذبی علیه حق دارد از دستور قانونی کمک بگیرد که بموجب مقررات آن هر کس نسبت به چیزهایی که تحت حفاظت اوست مسئولیت دارد. از لحاظ این قانون ارائه دلیل و اثبات خطای ارتکابی عامل حادثه بر عهده مجذبی علیه نیست، بر عکس بر عهده عامل حادثه است که برای رفع مسئولیت «فرضی» دلیلی بر «وجود» حالت ناگهانی یا فورس مازور یا عمل شخص ثالث یا خطای مجذبی علیه که اموری غیرقابل پیش‌بینی و مقاومت ناپذیرند ارائه دهد.

همچنین وقتیکه قرارداد و حمل و نقل وجود دارد حمل و نقل کننده متعهد است که مورد حمل و نقل را سلامت بمقصد رساند و وی در صورتی غیر مسئول خواهد بود که مداخله یک علت خارجی که ناشی از خود وی نباشد مدلل گردد.

گزارش دهنده اضافه میکند که:

«محکومیت‌های ناشی از اجرای اصول فوق الذکر بر عهده شرکت بیمه مربوط به عامل حادثه است. (البته باستثنای مجازات‌های حبس یا جزای نقدی که بوسیله دادگاه‌های جزاً تعیین شده) بدینجهت مجنی‌علیه اعم ازینکه راننده یک وسیله نقلیه باشد که توسط وسیله نقلیه دیگر صدمه دیده یا عابر پیاده‌ای که توسط یک وسیله نقلیه بوی آسیب رسیده هیچگونه نگرانی ازین حیث ندارند که عامل حادثه عاجز از تأثیر خسارت باشد. زیرا قانون ۲۷ سوریه ۱۹۵۲ که با یک سلسله تصویب‌نامه‌ها و مقررات اصلاح و تکمیل شده همه مسؤولیت ناشی از وسائل نقلیه موتوری زمینی را اجباری کرده است و این اجبار ضمانت اجرائی دارد. بنحوی که اگر راننده وسیله نقلیه عامل حادثه بیمه نباشد یا مسئول حادثه نامعلوم باشد از مجنی‌علیه بوسیله سازمانی که صندوق ضمانت اتومبیل نامیده میشود و طبق قانون ۳۱ دسامبر ۱۹۵۱ تأسیس یافته است رفع خسارت میشود.»

«معندها لازم بیادآوری است که اگر راننده ماشین مجنی‌علیه حادثه‌ای باشد که مسئول آن عابر پیاده است (مثل راننده ماشین برای جلوگیری از آسیب رساندن به پیاده‌ای که با بی‌احتیاطی بشتاب وارد جاده شده با درختی تصادم کند) با این خطر روپرست که در صورت افلاس شخص پیاده خسارت او جبران نشود. در واقع اولاً هیچگونه اجباری برای بیمه پیاده‌ها وجود ندارد ثانیاً صندوق حمایت اتومبیل فقط وقتی مداخله میکند که حادثه ناشی از یک وسیله نقلیه موتوری باشد. مادام دوکاره‌یا در پایان گزارش خود شکل جبران خسارت را در فرانسه چنین تلخیص میکند:

- ۱- از کار افتادگی کلی وقت،
- ۲- از کار افتادگی جزئی دائم،
- ۳- خسارتی که بجهت آسیب دیدن زیبائی بشخص وارد میشود،
- ۴- خسارتی که با جلب رضایت مجنی‌علیه تعیین میشود،
- ۵- غرامت مجنی‌علیه،
- ۶- خسارت معنوی،

یونان - گزارش دهنده مینویسد: «قانون نگزار یونان از آغاز قرن حاضر به شکل عبور و مرور مربوط به جاده و وسائل نقلیه توجه پیدا کرده است. در امر قانون نگزاری صرف نظر از نخستین آئین-نامه‌هایی که بنوبه خود مفید هستند باید دو مرحله راجع به قوانین مربوط به مسئله عبور و مرور را از هم تفکیک کرد: مرحله اول فاصله زمانی از سال ۱۹۳۰ تا ۱۹۶۲ و مرحله دوم از ۱۹۶۲ تا زمان حاضر را شامل میگردد.

الف- مرحله اول - در مرحله اول (۱۹۳۰-۱۹۶۲) قانون نگزار بوسیله یک عده قوانین و آئین‌نامه‌ها و فرامین و دستورات اداری مشکلات مربوط به عبور و مرور در جاده‌ها را بطریقی که برای مشکل‌پسندان این دوره تا اندازه‌ای رضایت-

بخش بوده تحت نظم و ترتیب در آورده است.

ب- مرحله دوم - در مرحله دوم (۱۹۶۲-۱۹۶۷) حقوق عبور و مرور بمعنای اخص، بوسیله کمیته‌ای که سالهای متمادی فعالیت کرده تدوین شده است.

ثمره این فعالیت‌ها عبارتست از تصویب‌نامه قانونی شماره ۴۲۳۳/۱۹۶۲ که در مجموعه قوانین قانون عبور و مرور جاده نامیده شده است.

این قانون بر سیستم عبور و مرور وسایل نقلیه و پیاده‌ها در جاده حکومت میکند و جوابده توقعات مربوط به قرن معاصر و حمایت افراد در مقابل حوادث رانندگی است.

برای اجرای این قانون یک عدد دستورات اداری و اوامر پلیسی صادر و اعلان شده (بغضوص امریه پلیس آتن بشماره ۱۳۳/۱۹۶۶ قابل توجه است).

بعوازات این قانون یک عدد قوانین دیگر نیز که بعد از آن تصویب رسیده‌اند به مورد اجراء گذاشته شده‌اند. مخصوصاً تصویب‌نامه قانونی شماره ۳۳۹۰ مربوط به ضمانت اجرای اختلافات عبور و مرور قابل ذکر است.

ایران - قانون جدید مربوط به عبور و مرور ماشین اقدامات احتیاطی مختلفی برای تقلیل حوادث ناشی از رانندگی و کنترل جدی رانندگان وسایل نقلیه را پیش‌بینی کرده است که برای نمونه میتوان آزمایش‌های روانی رانندگان را ذکر نمود.^{۱۴} لوكزامبورگ - مسائل عبور و مرور و حوادث ناشی از رانندگی با اقدامات و قوانین زیر حل و فصل میگردد:

۱- بوسیله اقدامات احتیاطی مندرج در آئین نامه‌های متعدد از نوع مقررات اداری عمومی^{۱۵} که مشتمل بر موارد زیر است:

الف - شرایط فنی معین نسبت به همه وسایل نقلیه قبل از صدور اجازه عبور - و مرور

ب - علامتگزاری جاده‌ها بوسیله دولت یا بخش‌ها.^{۱۶}

ج - صلاحیت راننده از حیث داشتن گواهی نامه.

باید توجه داشت که گواهی نامه رانندگی پس از آزمایش‌های خیلی دشوار با رعایت تقسیم‌بندی هر یک از طبقات مختلف وسایل نقلیه، رسوم مربوط به جهانگردی، مقدار وزن ماشین، تعداد سرنشین، حمل و نقل اشخاص و اشیا و غیره داده میشود.

۲- بوسیله مقررات دقیق مربوط به عبور و مرور و حرکت وسایل نقلیه که ضمن قانون موسوم به قانون جاده^{۱۶} تنظیم یافته است.

این قانون دارای ۱۷۳ ماده میباشد و مشتمل بر قواعدی است که عدم مراعات آنها با توجه به تقسیم جرم به خلاف، جنحه یا جنایت خلاف تلقی شده که مجازات

۱۳) از قبیل آزمایش دقت و تمرکز نیروی فکری و سنجاقات انحرافی و نظائر اینها که در امتحانات کتبی و شفاهی و عملی دیده میشود. مترجم.

14) arrêté grand-ducal

15) Les Communes

16) Code de la route

آن یک تا هفت روز زندان و یک تا پانصد فرانک جریمه است.

۳— بوسیله تشخیص جرائم مهم رانندگی که جنحه تلقی میشوند و مجازات آنها بیشتر از هفت روز حبس و پانصد فرانک جریمه است مانند رانندگی در حال مستی، فرار بعد از ایجاد حادثه، رانندگی بدون داشتن بیمه شخص ثالث و غیره...

هلند^{۱۷} — آقای لوهمن^{۱۸} در گزارش خود چنین اظهار نظر میکند: بطور کلی میتوان گفت که در حال حاضر عبور و مرور مربوط به جاده دارای مقرراتی است که از لحاظ حقوق مدنی و جزائی رضایت بخش است.

معدلک چند سال است که میخواهند عبور و مرور را مورد تجدید نظر کلی قرار دهند. دلیل این امر بویژه عبارتست از یکنواخت کردن قوانین در محدوده بازار مشترک.

— دولت شرایط فنی و بارگیری وسائل نقلیه را تعیین کنترل دارد، هرگاه وسیله نقلیه ای علاوه فرسودگی مهم یا ناقص دیگر داشته باشد بلاfacile از حرکت او جلوگیری میشود.

— در بخش ها حداقل سرعت ۵۰ کیلومتر در ساعت است. گاهی اجازه داده می شود که حداقل سرعت ۷۰ کیلومتر در ساعت باشد.

— اقدامات سختی برای جلوگیری از مصرف الكل در حین رانندگی میشود (جریمه، مجازات زندان، توقیف گواهی نامه...)

— هرگاه معاینات طبی نشان دهد که راننده ای جسمی یا روحی قابلیت رانندگی ندارد میتوان گواهینامه رانندگی ویرا توقیف کرد. هرگاه عدم قابلیت رانندگی امری موقتی باشد، ذینفع حق دارد آزمایش مورد لزوم را مجدداً بگذراند.

— در برخی موارد، قانونگزار مالک وسیله نقلیه و راننده را توأم نسبت به خسارات وارده به اشخاص ثالث مسئول قرار میدهد. کسی نمیتواند با مستمسک قرار دادن این دلیل که فورس ماژوری وجود داشته یا شخص ثالثی مرتکب خطأ شده از خود رفع اتهام بکند. بعلاوه در مواردی که خسارات وارده ناشی از ساختمان، نگاهداری یا روشنایی غیر کافی جاده عمومی باشد قاضی مسئولیت بزرگی را بر عهده متصدی راه میگذارد. تقریباً تصدی تمام راهها با دولت است.

سوئد — آقای پهراسون^{۱۹} گزارشگر چنین مینویسد: عبور و مرور در جاده ها و شهر مخصوصاً بوسیله دستور ۲۸ سپتامبر ۱۹۵۱ مربوط به عبور و مرور اداره میشود. این امر چند بار اصلاح شده است و آخرین بار در سال ۱۹۶۶ و متناسب مقررات مشروحتی است که بویژه شامل نوع و تجهیزات وسایل نقلیه، کنترل و سانتر نقلیه موتوری، یدک کشی ها، شرایط لازم برای

17) Pays-Bas

18) M. Lohanan

19) Pehrasson

رانندگان مخصوصاً برای کسانیکه برانندگی وسائل نقلیه موتوری اشتغال دارند، مقررات عبور و مرور که رانندگان و پیاده‌ها ملزم بر عایت آنها هستند، علامت‌گذاری راه‌ها بوده و موجب جلوگیری جرائم می‌باشد.

این دستور با متون قانونی و آئین‌نامه‌های متعدد ارتباط پیدا می‌کند که از میان آنها مواد زیر را ذکر می‌کنیم:

۱- قانون ۴ دسامبر ۱۹۶۴ در مورد «کمیته‌های عبور و مرور» که بموجب آن در هر بخش^{۲۰} باید چنین کمیته‌ای وجود داشته باشد. وظیفه این کمیته‌ها تهیه مقررات محلی در مورد عبور و مرور و حل و فصل امور راجع به عبور و مرور مربوط به رانندگی حرفه‌ای است.

۲- فرمان ۲۹ ژوئن ۱۹۵۶ که راجع است به نصب اجباری دستگاه کنترل^{۲۱} بر روی برقی اتومبیل‌ها. این دستگاه سرعت وسیله نقلیه را در سراسر مسیر، همچنین طول مدت تعیین می‌کند و فاصله طی شده را ثبت مینماید.

۳- شورای ملی امنیت راه^{۲۲} که یک قدرت عالی است موظف است که در محدوده عبور و مرور مربوط به جاده و شهر مراقب برقراری و نگهداری کامل این‌ها باشد.

۴- قانون ۱۰ اوت ۱۹۲۹ بیمه اتومبیل را در مورد مسئولیت مدنی پیش‌بینی می‌کند.

۵- مقررات جدی حقوق سوئد در مورد منع رانندگی در حال مستی، فایده خاص دارد. هرگز درحال رانندگی ماشین، موتورسیکلت، تراکتور یا هر وسیله موتوری تحت تأثیر مستی ناشی از استعمال مشروبات الکلی یا سایر مواد سکرآور و مخدر باشد بنحوی که در اثر شدت آن نتواند بطريقی مطمئن رانندگی کند به مجازات بیش از یکسال و در صورت استفاده از علل مخففه به مجازات جریمه محکوم می‌شود. راننده‌ای که درجه اشباع الکلی وی به $1/5$ در هزار برسد چنین تلقی می‌شود که دارای آن حالت مستی است که در اثر آن نمی‌تواند بطريق مطمئن رانندگی کند. هرگاه مدلل گردد که راننده‌ای دارای حالت مستی مذکور در فوق است ولی درجه اشباع الکلی وی از $5/0$ در هزار بیشتر و از $1/5$ در هزار کمتر است به مجازات جریمه یا زندان شش‌ماه ببالا محکوم می‌شود.

۶- بعد از ۱۹۶۴ کلیه وسائل نقلیه موتوری الزاماً تحت کنترل فنی قرار می‌گیرند. این کنترل در سومین سال صدور وسیله نقلیه که بموجب سند تعویض تعیین می‌شود اعمال می‌گردد و سپس همه ساله تجدید می‌شود. باید خاطرنشان ساخت که سوئد در سوم سپتامبر ۱۹۶۷ سیستم عبور و مرور از دست راست را پذیرفته است. این امر طبیعتاً موجب پذیرفتن اقدامات عملی و

20) Commune

21) Mouchard

22) Conseil Nationale de la Sécurité routière

برقرار کردن محدودیت‌های خاص سرعت دریک دوره تحول میگردد.
سویس - در جریان دهه اخیر، تدوین حقوق عبور و مرور جاده در سویس
بوسیله دولت فدرال تجدید شده است.

با این ترتیب همه عبور و مرور جاده در سویس بنحوی رضایت‌بخش با توجه
به حالت فعلی تکنیک تحت نظم و قاعده درآمده است.

اصول کلی آن بشرح زیر است:

* مقررات مربوط به ساختمان و تجهیزات وسائل نقلیه ماشینی، آزمایشها،
کنترل‌ها.

* ضرورت داشتن گواهی‌نامه رانندگی که به کسانیکه بیش از ۱۸ سال دارند
داده میشود.

* مسئولیت متصرف وسیله نقلیه بلحاظ خسارت جسمی و مادی که در نتیجه
عبور و مرور آن وارد میشود. عدم مسئولیت فقط در صورتی است که خسارت وارد
در نتیجه فورس‌ماژور یا خطای آشکار زیان‌دیده یا شخص ثالث باشد بدون اینکه
مسئولیت متصرف یا همکاران او مؤثر باشد.

* بیمه اجباری مسئولیت مدنی.

* بیمه خاصی که بوسیله دولت فدرال منعقد میشود و برای جبران خسارت
جسمی ناشی از عبور و مرور شبه جنحة و سائط نقلیه مسروقه میباشد.
در خاتمه ماده ۵۸ قانون تعهدات سویس بدلیل خصوصیت مبتنی بر اصلی که
دارد قابل ذکر است. طبق این ماده مالک هر غیر منقول یا ساختمان فنی از قبیل
جاده، پل، وسایل مربوط به عبور و مرور جاده مسئول جبران خساراتی است که به
لحاظ عدم نصب، ساختمان یا نگاهداری آنها وارد شده باشد. این مسئولیت بسیار
مؤکد است و رفع مجرمیت مالک در صورتی ممکن است که از خود رفع اتهام
کند.

همچنین باید توجه داشت که ضمانت اجرای تخلف از مقررات و قوانین مذکور
در فوق غرامت‌های شدید است. کلاه علم امنی و مطالعات فنی
کلیه این مقررات منصفانه بوسیله پلیس و مقامات قضائی سویس بمورد اجراء
گذاشته میشود. لازم به یادآوری است که توقيف گواهی‌نامه رانندگی در صلاحیت
مقامات اداری میباشد.